

**LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELU – SÄÄNTÖKIRJAN
ERITYINEN OSA**

Sisällys

1.	ASIAKKAAT JA PALVELUSETELIN MYÖNTÄMINEN.....	2
1.1	Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat	2
1.2	Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen.....	3
2.	PALVELUSETELIN ARVO JA HINNOITTELU	4
3.	PALVELUN SISÄLTÖVAATIMUKSET	4
4.	PALVELUNTUOTTAJAN JA HENKILÖKUNNAN PÄTEVYYSVAATIMUKSET	5
5.	PALVELUN TILA- JA VÄLINEVAATIMUKSET	6
6.	PALVELUPALAUTTEEN TOIMITTAMINEN KUNNALLE	6

1.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Tässä sääntökirjassa määritetään lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteleihin ehdot. Lapsiperheiden kotipalvelun seteli sisältää kaksi eri palvelusisältöä. Palvelusetelisisältö 1 kattaa setelin, jossa asiakkaalla on omavastuu ja palveluseteli 2 myönnetään asiakkaalle, joilla ei ole omavastuusuutta palveluun. Myönnettävä palveluseteli riippuu lapsiperheen tilanteen arvioinnista.

Lapsiperheiden välttämättömät kotipalvelut on säädetty subjektiiviseksi oikeudeksi sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:n nojalla. Kotipalvelua lapsiperheille tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Lapsiperheiden kotipalvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

- Kotipalvelua annetaan toimintakykyä alentavan synn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.
- Toimintakykyä alentavia syitä ovat sairaus, synnytys, vamma tai muu vastaavanlainen syy kuten uupumus.
- Erityisellä perhetilanteella tarkoitetaan esimerkiksi vanhempien erotilannetta tai tilannetta, jossa toinen vanhemmista on vankilassa tai perheenjäsenen kuolemaa. Erityinen perhetilanne voi olla myös perheessä, jossa on vammaisen lapsi, kaksoset tai aikuinen omainen hoidettavana.
- Elämäntilanne voi aiheuttaa tuen tarvetta myös muun omaisen tai läheisen vaikean sairauden tai poismenon johdosta.
- Lapsiperheelle on järjestettävä välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista laissa mainittujen syiden vuoksi.
- Kotipalvelua on järjestettävä yleisenä perhepalveluna.
- Kotipalvelua voidaan järjestää myös lastensuojelun tukitoimena. Lastensuojelulain 36 §:n mukaan kunnan on järjestettävä lapsen terveyden ja kehityksen kannalta välttämättömät sosiaalipalvelut sen mukaisesti kuin lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä on kirjannut niiden tarpeen lapsen asiakassuunnitelmaan.

Uuden sosiaalihuoltolain mukaan, joka on kotipalvelun osalta tullut voimaan 1.1.2015, määrittää tiivistetysti: Lapsiperheille on järjestettävä välttämätön kotipalvelu. Lapsiperheillä on oikeus saada kotipalvelua, kun se on välttämätöntä lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä ja myönnetään määräajaksi. Lapsiperheiden kotipalvelu on perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun synn perusteella. Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on järjestää lapsiperheille oikea-aikaista, suunnitelmallista kotipalvelua, joka tukee vanhemmuutta, varmistaa lapsen hyvinvoinnin turvaamisen sekä auttaa perhettä omien voimavarojen vahvistamisessa.

Lapsiperheiden kotipalvelua myönnetään

- lasten hoidon ja kasvatuksen tukemiseksi

25.11.2019

- perheen jaksamisen tukemiseksi
- perheen vanhemman fyysisen tai psyykkisen sairauden takia
- tilapäiseen lastenhoitoon välttämättömien asiointikäyntien ajaksi
- kun perheeseen on syntynyt useampi lapsi
- kun perhe on kohdannut kriisin

Lapsiperheiden kotipalvelua ei myönnetä

- päivä- ja/tai iltapäivähoidon korvikkeena (sairaalan lapsen hoito, työn tai opiskelun vuoksi, päivähoiton lomien aikana)
- pitkäkestoisiin kuljetuksiin päiväkotiin, kouluun ja terapiaan
- pelkkänä siivouspalveluna
- kauppakassipalveluna
- pelkkänä lastenhoitopalveluna (esimerkiksi autokoulu, synnytyksen ajaksi)
- laitoshoidon piirissä oleville perheille (ensikodit, turvakodit ja kuntoutus)
- kotisairaanhoidon tai lääkehoidollisiin tarpeisiin
- jos työntekijän turvallisuus vaarantuu
- jos hoidettavan lapsen turvallisuutta ei voida taata (fyysinen turvallisuus)

1.2 Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen

Asiakas hakee lapsiperheiden kotipalvelua ottamalla yhteyttä lapsiperheiden kotipalveluun, jossa arvioidaan kotipalvelun tarve ja tehdään kotipalvelun myöntämispäätös. Jos asiakas valitsee palvelusetelivaihtoehdon, hänelle myönnetään lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun palveluseteli. Palvelusetelillä myönnetty kotipalvelu järjestetään samojen myöntämisen kriteereiden mukaisesti kuin Helsingin kaupungin omana palveluna tuottama palvelu.

Palvelusetelillä myönnettävää apua voidaan myöntää perheelle 30 tuntia kolmen kuukauden ajaksi. Jos perheen kotipalvelun tarve jatkuu, arvioidaan perheen tilanne uudelleen. Tämän jälkeen on mahdollisuus 20 tunnin jatkopäätökseen kolmeksi kuukaudeksi. Perhe voidaan ottaa palvelusetelitoiminnan piiriin uudelleen aikaisintaan puolen vuoden päästä palvelun päättymisen jälkeen.

Lastensuojelun erityistä tukea tarvitseville lapsiperheille palvelusetelillä myönnettävää apua voidaan myöntää perheelle 50-100 tuntia kolmen kuukauden ajaksi. Jos kotipalvelun tarve jatkuu, arvioidaan perheen tilanne uudelleen. Tämän jälkeen on mahdollisuus 50 tunnin jatkopäätökseen kolmeksi kuukaudeksi.

Palvelusetelin käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) sekä laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 724/1992 (pykälä 12 § muutettu 30.12.2003/1311).

Lapsiperheiden kotipalvelua antava palveluntuottaja tekee asiakkaan kanssa kirjallisen sopimuksen, johon tulee kirjata mm.

- laskutustapa ja laskutuspäivämäärä
- asiakkaalle maksettavaksi jäävän osuuden suuruus tuntia kohden, mikäli kyse on palvelusisäältä 1:stä
- kuvaus siitä, miten asiakkaalta laskutetaan hänen maksettavaksi jäävä osuus
- kuvaus siitä, miten asiakkaan omavastuuosuus laskutetaan erityistilanteissa esim. sairastuessa
- peruutusehdot (Peruuttamattomista käynnistä ei laskuteta sosiaali- ja terveystoimialaa/lapsiperheiden kotipalvelua.)
- sopimuksen purkamisen ehdot

25.11.2019

- palveluseteli päätökseen kuulumattomien tuntien laskuttamiskäytäntö (palvelusetelillä kunta sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan antamasta kotipalvelusta palvelusetelin suuruisen summan. Lisäksi palvelusetelin perusteella palveluntuottaja saa maksun kunnalta setelin arvoon asti.)
- laskutusjakso

2. PALVELUSETELIN ARVO JA HINNOITTELU

Palvelusisältö 1: Lapsiperheiden kotipalvelu asiakkaan omavastuulla

Lapsiperheiden kotipalvelussa on käytössä tulosidonnainen palveluseteli.

Palvelusetelillä kunta sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan antamasta kotipalvelusta palvelusetelin suuruisen summan.

Palvelusetelin perusteella palveluntuottaja saa maksun kunnalta setelin arvoon asti. Mahdolliset muut korvaukset maksaa asiakas.

Palvelusisältö 2: Lapsiperheiden kotipalvelu ilman asiakkaan omavastuuta

Tämän kohdan hinnoittelu koskee asiakkaita, jotka kuuluvat lastensuojelun tai erityistä tukea tarvitsevien lapsiperheiden kotipalvelun piiriin.

Seteli on käytössä arkisin klo 6-18 ja hinta max. 32,00 € / tunti ja arkisin klo 18-21 hinta max. 37,00 €.

Lapsiperheiden kotipalvelusta ei peritä asiakkaan omavastuusuutta, palvelusetelin arvo kattaa palveluntuottajan koko hinnan. Palvelusetelin arvon lisäksi tuottaja ei voi laskuttaa asiakkaalta erikseen esim. laskutuslisää, toimistomaksuja tai matkakuluja. Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli myönnetään maksimissaan puoleksi vuodeksi ja enintään 150 tuntia.

Huoltaja valitsee sopivan palveluntuottajan saatuaan tiedon palvelusetelistä ja sen sisällöstä. Lapsiperheiden kotipalvelua antava palveluntuottaja tekee asiakkaan kanssa kirjallisen sopimuksen palvelun antamisesta. Palveluntuottaja tekee yhdessä asiakkaan ja Helsingin kaupungin lapsiperheiden kotipalvelun edustajan kanssa asiakassuunnitelman.

3. PALVELUN SISÄLTÖVAATIMUKSET

Toimipaikkakohtaisesti vaaditut asiakirjat tulee liittää hakemukseen pdf-tiedostoina. Mikäli toimipaikkoja on useita, liitetään järjestelmässä jokaisen toimipaikan kohdalle kyseistä toimipaikkaa koskeva asiakirja.

Palveluntuottaja on Valviran tai aluehallintovirastojen ylläpitämässä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajien rekisterissä tai saanut aluehallintoviraston toimiluvan.

Henkilöstöluettelo (vakanssit, nimikkeet ja koulutustiedot), lääkehoitosuunnitelma ja omavalvontasuunnitelma.

4. PALVELUNTUOTTAJAN JA HENKILÖKUNNAN PÄTEVYYSVAATIMUKSET

Palvelujen tuottaja täyttää yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) ja/tai yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) asetetut vaatimukset ja on merkitty Valviran tai aluehallintovirastojen ylläpitämässä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajien rekisterissä tai saanut aluehallintoviraston toimiluvan.

Lapsiperheiden kotipalvelussa on oltava yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa lain (922/2011) mukainen nimetty vastuuhenkilö ja hänelle määritelty sijainen. Vastuuhenkilöltä edellytetään soveltuvaa ammatillista korkeakoulututkintoa esimerkiksi sosionomi (AMK) tai vastaavaa soveltuvaa sosiaali- ja terveysalan opistotasoisista koulutusta (laki 29.4.2005/272) ja hänellä on oltava vähintään kolmen vuoden kokemus lapsiperheiden kanssa työskentelystä ja vähintään vuoden kokemus esimies- tai asiantuntijatehtävistä lapsiperheiden palveluissa. Vastuuhenkilöllä on oltava hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakastyötä tekeviltä työntekijöiltä edellytetään vähintään sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) mukaista lähihoitajan tai lain siirtymäsäännösten mukaista vastaavaa pätevyyttä sekä käytännön kokemusta lasten kanssa toimimisesta. Palvelusisältö 2:ssa henkilökunnan pätevyysvaatimuksen osalta edellytetään erityisen tuen tarpeisen lapsen eri käyttösoireiden tuntemista ja tunnistamista sekä kykyä toimia näiden lasten kanssa.

Henkilökunnalla on riittävä suomen kielen taito ja jos perheen kotikieli on ruotsi, ruotsin kielen hyvä suullinen taito. Henkilökunnalla on ensiapuvalmiudet. Palveluntuottaja sitoutuu selvittämään henkilöstönsä rikostaustat (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämiseksi 504/2002).

Uuden Tartuntatautilain (1227/2016) mukaan suositellaan, että lapsiperheiden kotipalvelun työntekijä sekä työharjoittelussa oleva opiskelija ottavat influenssa rokotus-suojan. Tartuntataudin vakaville seuraamuksille alttiita asiakkaita ovat esimerkiksi vakavasti sairaat, raskaana olevat sekä alle 1-vuotiaat.

Yksikön vakituinen henkilökunta on palveluntuottajan palveluksessa ja heillä on voimassaolevat työsopimukset. Sijaisjärjestelyt ja tukipalvelut voidaan järjestää myös alihankintana, jolloin palveluntuottaja vastaa alihankkijoiden työstä kuin omastaan.

Palvelun tuottajaa tai sen johtoon kuuluvaa henkilöä tai palveluntuottajan alihankkijaa ei ole tuomittu rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla hankintalaissa luetelluista rikoksista (Hankintalaki 53§).

5. PALVELUN TILA- JA VÄLINEVAATIMUKSET

Palveluntuottaja huolehtii asiakkaan, henkilöstön ja ympäristön turvallisuudesta sekä ympäristön siisteydestä. Palveluntuottajalla on riittävä ohjeistus hygieniasta mm. käsihygieniasta. Palveluntuottaja hankkii henkilökunnan tarvitsemat käsineet ym. suojavälineet. Palveluntuottajalla on menettelytavat, joilla asiakkaiden turvallisuus varmistetaan. Henkilöstön työturvallisuus ja työergonomia on huomioitu mm. työkäytännöissä, välineissä ja tilojen varustelussa.

25.11.2019

6. PALVELUPALAUTTEEN TOIMITTAMINEN KUNNALLE

Palvelusetelijakson päätyttyä palveluntuottaja toimittaa välittömästi palautteen Helsingin kaupungin lapsiperheiden kotipalveluun. Palaute toimitetaan ensisijaisesti palvelusetelijärjestelmän kautta. Erikseen sovittaessa palautteen voi toimittaa postin kautta.

Postitse toimitettava palaute lähetään osoitteeseen:

Kivelän sairaala
Neuvola- ja perhetyön päällikkö
PL 6100
00099 Helsingin kaupunki

Lapsiperheiden kotipalvelun palaute sisältää:

- asiakassuunnitelman tavoitteet, väli- ja loppuarvioinnin, joka sisältää arvion tavoitteiden saavuttamisesta.
- Koosteen lapsiperheiden kotipalvelun käyntikirjauksista